

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
2500EA20018

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum 5 december 2025
Betreft Voortgangsbrief Herstel Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Bijlage(n)
1

Geachte voorzitter,

In de nacht van 13 op 14 november jl. vond een zware aardbeving plaats in het Groningse Zeerijp. Het laat opnieuw zien hoe ingrijpend de situatie in Groningen nog altijd is. Ik leef mee met alle inwoners, voor wie de nieuwe beving ook mentaal opnieuw een klap zal zijn. De beving maakt ook duidelijk hoe essentieel het is dat we blijven werken aan het afhandelen van schade, het versterken van woningen en het terugwinnen van vertrouwen in de overheid.

Met het oog op het commissiedebat van 11 december a.s., informeer ik u graag over de specifieke onderdelen op het gebied van schadeherstel en versterken en over de invulling van diverse moties en toezeggingen. Ik heb uw Kamer recent geïnformeerd over de Agenda voor Herstel en het bewonerstevredenheidsonderzoek van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG).¹ Op 19 september jl. heb ik u geïnformeerd over de voortgang van procedures en geschillen met de NAM.² Met deze brief ga ik in op de volgende onderwerpen:

Versterken

- **Batch 1588:** Ik informeer u over de voortgang van het meldpunt eigen kosten versterking. Daarnaast informeer ik u over de gesprekken om de verschillen tussen bewoners uit batch 1588 en de Zandplatenbuurt-Zuid en de reguliere versterking onder NCG te verkleinen. Dit doe ik door vergoedingen en regelingen waar nu niks voor is vastgelegd, ook open te stellen voor deze bewoners.
- **Aandacht voor casuïstiek:** ik geef aan hoe ik extra aandacht wil geven aan complexe en langlopende gevallen in de versterkingsopgave.
- **Aanpassing in de timing van diepteanalyses** en de aanbidding van het **jaarplan van NCG:** ik informeer uw Kamer wanneer ik jaarlijks de geactualiseerde diepteanalyse met u deel. Daarnaast zend ik het jaarplan van NCG voor 2026 aan uw Kamer.

¹ Kamerstuk 33529, nr. 1342.

² Kamerstuk 33529, nr. 1340.

- **Koste-wat-kost:** ik ga kort in op de motie van Bushoff en Beckerman met het verzoek om de inhoud van de maatregelen leidend te maken en pas daarna het budget te bepalen.³
- **Voortgang vergoeding voor eigen tijd en uitbetaling van €750 aan huurders:** u wordt geïnformeerd over de voortgang van de uitbetaling van de compensatie aan bewoners voor eigen tijd en het lange wachten (maatregel 16)⁴. Daarnaast wordt ook een update gegeven over de uitbetaling van €750 voor huurders die hier recht op hebben (maatregel 30)⁵.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Schadeherstel

- **Update schadeherstel:** uw Kamer wordt geïnformeerd over de voortgang van de schadeafhandeling door het IMG. Dit beslaat onderwerpen zoals daadwerkelijk herstel, forfaitaire regelingen en het IMG-dashboard.
- **Update oude NAM-schades:** ik informeer u over de oude NAM-schades en de afspraken die ik heb gemaakt met de NAM over de afwikkeling van deze oude schades.
- **Duurzaam herstel:** ik breng u op de hoogte over de voortgang van de regeling Duurzaam Herstel. Ik verwacht begin volgend jaar u nader te informeren over hoe de regeling verder wordt vormgegeven.
- **Indirecte effecten van diepe bodemdaling:** uw Kamer wordt geïnformeerd over het aanvullende onderzoek wat gedaan is naar de indirecte effecten van diepe bodemdaling door het ingenieursbureau DaeD.
- **Ingang regelingen (rechts)bijstand:** in verband met het amendement van de leden Beckerman en Bushoff informeer ik u dat er een wijziging wordt aangebracht in de Regeling Tijdelijke wet Groningen en de Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen van de Raad voor Rechtsbijstand.
- **Oplossing verschillen fysieke schades in Drieborg:** uw Kamer wordt geïnformeerd over de unieke omstandigheden bij de schadeproblematiek in het dorp Drieborg.

Versterken

Voortgang versterking Batch 1588

Naar aanleiding van de moties-Beckerman/Nijboer⁶, heeft NCG in oktober 2023 een meldpunt ingericht waar bewoners zich konden melden wanneer zij zelf kosten hadden gemaakt voor noodzakelijke versterkingsmaatregelen. Er zijn ook bewoners die deel uitmaken van de batch 1588 en zich gemeld hebben bij dit meldpunt. Deze meldingen heeft NCG samen met gemeenten onderzocht. Daarbij is nagegaan of deze bewoners met het eerder ontvangen budget een functioneel vergelijkbare woning hebben kunnen kopen en/of realiseren. Inmiddels hebben alle bewoners duidelijkheid gekregen over hun melding. Op basis van de uitgevoerde analyses volgt echter ook dat bij 57 van de 88 meldingen geen vergoeding is toegekend. Deze bewoners hebben voldoende budget ontvangen om – op basis van de toen geldende kaders – een functioneel vergelijkbare

³ Kamerstuk 33529, nr. 1333.

⁴ Kamerstuk 33529, nr. 1334.

⁵ Kamerstuk 33529, nr. 1330.

⁶ Kamerstuk 33529, nr. 1154 & Kamerstuk 33529, nr. 1182.

woning (in termen van typologie, gebruiksoppervlakte, afwerkingsniveau en functionaliteit) te herbouwen en komen daarom niet in aanmerking voor een aanvullende vergoeding vanuit het meldpunt. Eénentwintig bewoners zijn hiertegen in bezwaar gegaan. Deze bezwaren worden zorgvuldig behandeld, met oog voor de specifieke situatie van elke bewoner. Uit de analyses is ook gekomen dat verhuis- en inrichtingskosten zijn gestegen, zoals de kosten voor een keuken of badkamer. Daarom heb ik in de Voorjaarsnota 2025 extra middelen beschikbaar gesteld voor indexatie van deze kosten. Mogelijk kan het indexeren van deze verhuis- en inrichtingskosten ook uitkomst bieden voor deze bewoners.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Daarnaast heb ik in het debat van 2 juli jl. toegezegd uw Kamer te informeren over de gesprekken die de afgelopen tijd zijn gevoerd met gemeenten en NCG over het oplossen van nieuwe, onaanvaardbare verschillen. Deze verschillen zijn ontstaan doordat bewoners uit batch 1588 en de Zandplatenbuurt-Zuid in Delfzijl uitgesloten waren van verschillende regelingen en/of vergoedingen die wel gelden voor bewoners in de reguliere versterkingsopgave. In deze gesprekken is duidelijk geworden voor welke regelingen momenteel niets is vastgelegd voor bewoners uit batch 1588, terwijl dat wel wenselijk is. Dit gaat om de overlastvergoeding (maatregel 12b), vergoeding eigen tijd en lange wachten (maatregel 16), vergoeding voor fiscale gevolgschade en bijstand. Daarnaast hebben zowel de gemeenten als NCG aangegeven welke impact de uitvoering zou hebben op zowel de praktische uitvoering en wat de juridische en wettelijke haalbaarheid ervan is. Op basis hiervan is er inzichtelijk gemaakt wie welke regeling kan uitvoeren en zijn er uitgangspunten geformuleerd, die momenteel nader worden uitgewerkt. Bewoners worden in januari 2026 per brief hierover geïnformeerd.

Aandacht voor casuïstiek

Binnen de zogeheten casuïstiekadressen heb ik specifiek aandacht voor complexe en langlopende gevallen in de versterkingsopgave⁷. Ik vind het belangrijk dat er voor deze bewoners een (structurele) oplossing komt. Bewoners zijn gebaat bij een snelle en bestendige oplossing, maar zijn voor de lange termijn ook gebaat bij een verbeterd proces. Voor de korte termijn heb ik NCG gevraagd om de langlopende en complexe zaken in beeld te brengen en deze snel en daadkrachtig op te lossen. Deze eerste analyse is nu onderhanden en levert NCG een verdiepend inzicht op. Voor de adressen die uit deze eerste analyse naar voren zijn gekomen verwacht NCG in het eerste kwartaal van 2026 een besluit te hebben genomen over de oplossingsrichting(en) en daarover met de bewoner in gesprek te zijn. Per einde van het tweede kwartaal wordt de analyse van alle lopende casuïstiekadressen verwacht.

Om in de toekomst beter grip te hebben op het ontstaan en oplossen van complexe gevallen, is NCG gestart met een programmatische aanpak. Ik kies ervoor géén grote systeemwijzigingen door te voeren, ik wil vooral kijken naar de optimalisering van al bestaande processen, werkwijzen en beleid.

Aanpassing in de timing van diepteanalyses

⁷ Kamerstuk 33529, nr. 66.

Op 10 september 2024 heb ik uw Kamer de eerste diepteanalyse van NCG toegestuurd om inzicht te geven in het verloop van de versterkingsoperatie.⁸ Ook heb ik toegezegd om uw Kamer jaarlijks in het eerste kwartaal te informeren over actualisaties van de diepteanalyse. Op 3 maart 2025 heeft uw Kamer de geactualiseerde diepteanalyse ontvangen.⁹ Met ingang van 2026 zal ik de geactualiseerde diepteanalyse jaarlijks in het tweede kwartaal naar uw Kamer toesturen en vanaf 2027 zal ik de geactualiseerde diepteanalyse tegelijk met de Staat van Groningen en Noord-Drenthe (SvGND) aanbieden aan uw Kamer.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtspraak**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Door de SvGND en de diepteanalyse tegelijk aan te bieden, geef ik uw Kamer op één moment een totaalbeeld met de combinatie van een SvGND die terugkijkt en een geactualiseerde diepteanalyse met de vooruitblik op de resterende jaren van de versterkingsopgave.

Jaarplan NCG 2026

Met het bijgevoegde jaarplan van NCG voor 2026 informeer ik uw Kamer over de uitkomsten en doelen waar NCG zich het komend jaar op zal richten. De belangrijkste taak van NCG is en blijft het veilig maken van gebouwen in het aardbevingsgebied, maar zij kijkt verder dan de veiligheid alleen. De bewoners staan centraal bij de uitvoering van de versterkingsopgave. Daarom gaat NCG bijvoorbeeld gesprekken met bewoners vastleggen. De kwaliteit van de uitvoering is bepalend voor het vertrouwen van bewoners en de mate waarin bewoners zich daadwerkelijk veilig voelen. Daarom heb ik met NCG afgesproken dat zij op de langere termijn vier overkoepelende uitkomsten realiseert:

1. Bewoners zijn tevreden over de dienstverlening van NCG
2. Bewoners zijn veilig in hun woning
3. Bewoners wonen duurzamer na de versterking
4. Bewoners ervaren één overheid met een gezamenlijke koers

Motie inhoud leidend

Graag ga ik ook nog in op de motie van de leden Bushoff en Beckerman, waarin de regering wordt verzocht om de inhoud van toekomstig uit te werken maatregelen voor Groningen en Noord-Drenthe leidend te maken en pas daarna het benodigde budget te bepalen¹⁰. Zoals ik ook tijdens het debat aangaf is dit voor mij dagelijkse praktijk.

Vergoeding eigen tijd en lange wachten (maatregel 16 Nij Begun)

De motie Bushoff en Beckerman¹¹ verzoekt de regering de gedupeerden van de gaswinning die lang wachten op de versterking van hun woning en recht hebben op € 2.500 (Maatregel 16) vóór 1 november te compenseren. Zoals ik tijdens het debat heb aangegeven bij waardering van de motie en ook uiteen heb gezet in de Kamerbrief¹² is het moment van compensatie afhankelijk van de situatie van de bewoner en de

⁸ Kamerstuk 33529, nr. 1246.

⁹ Kamerstuk 33529, nr. 1282.

¹⁰ Kamerstuk 33529, nr. 1333.

¹¹ Kamerstuk 33529, nr. 1334.

¹² Kamerstuk 33529, nr. 1339.

grondslag voor de vergoeding aan eigenaren van een eigen woning of huurders van een huurwoning. Daarom is het onmogelijk dat alle bewoners de vergoeding van maatregel 16 hebben ontvangen vóór 1 november jl. In mijn brief van 19 september jl. heb ik uiteengezet wat op dat moment de stand van zaken was ten aanzien van het uitkeren van de vergoeding voor eigen tijd en het lange wachten op een opgeleverde, versterkte woning.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

De eigenaren in het reguliere proces – de werkvoorraad van NCG – hebben de vergoeding ontvangen, of ontvangen die nog bij het versterkingsbesluit of het besluit op norm. Voor compensatie voor huurders van een sociale huurwoning zijn afspraken gemaakt tussen NCG en de woningcorporaties. Een deel van de huurders heeft de vergoeding al ontvangen of zal die binnenkort ontvangen. Een ander deel kan de compensatie pas ontvangen vanaf het moment dat de regelgeving (Besluit en Regeling Tijdelijke wet Groningen) onder de Tijdelijke wet Groningen is aangepast. Voor bewoners in Batch 1588 en de Zandplatenbuurt-Zuid in Delfzijl kan de vergoeding na de nadere uitwerking door gemeenten, NCG en BZK worden uitgekeerd. Dit zal beide naar verwachting in de eerste helft van 2026 plaatsvinden.

Onze referentie
2025-0000677838

Uitbetaling 750-euro-regeling voor huurders

Op 11 september jl. is de motie Beckerman en Bushoff aangenomen, waarin de regering wordt verzocht te zorgen dat alle huurders die recht hebben op €750 compensatie, deze compensatie in september van dit jaar ontvangen.¹³ De vergoeding voor huurders die recht hebben op compensatie voor mogelijk achterstallig onderhoud (maatregel 30) wordt niet direct aan de huurders uitbetaald, maar loopt via de woningcorporaties. Het geld is half oktober aan de woningcorporaties overgemaakt, zodat zij dit tijdig kunnen overmaken naar de huurders. Alle huurders zullen voor het einde van het jaar de €750 ontvangen hebben. Daarmee geef ik invulling aan deze motie van de leden Beckerman en Bushoff.

Schadeherstel

Nij Begun is de start geweest van een beweging in de schadeafhandeling. Een beweging waar wij, het ministerie van BZK en het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) nog vol in zitten. Vrijwel alle maatregelen uit Nij Begun die zien op de afhandeling van schades zijn inmiddels geïmplementeerd of worden komend jaar geïmplementeerd. Dit betekent een verruiming en makkelijkere schadeafhandeling voor bewoners.

De implementatie van alle maatregelen heeft veel gevraagd van het IMG en heeft ook zijn weerslag op het IMG als organisatie. Tegelijkertijd zorgt de organisatie ervoor dat gemiddeld meer dan 2.000 aanvragen per week op een zorgvuldige wijze worden verwerkt. Daarbij geldt dat van elk gesprek met bewoners een gespreksverslag voor zover het gemaakte afspraken betreft in het dossier wordt opgenomen. Daarnaast is het IMG bezig met een kanteling van de organisatie; van een regeling-gerichte naar een aanvrager-gerichte organisatie waarmee de bewoner met zijn schademelding centraal wordt gesteld. Hiervoor wordt het aanvraagproces voor schadevergoeding anders ingericht; de implementatie hiervan start in 2026.

¹³ Kamerstuk 33529, nr. 1330.

In de zomer van 2024 is gestart met de regeling Daadwerkelijk herstel tot 60.000 euro. Met deze regeling willen we een belangrijk deel van de bronnen van onvrede bij bewoners over de schadeafhandeling wegnemen en komen tot een eenvoudiger daadwerkelijk herstel van schade. Bovendien verbeteren we zo de kwaliteit van het woningbestand, het wooncomfort in straten en wijken, én de leefbaarheid van Groningen en Noord-Drenthe. Dat is de basis voor verder sociaal en economisch herstel van het aardbevingsgebied.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Hoewel van tevoren was aangegeven dat de start van daadwerkelijk herstel bedoeld was om te leren en processen te verbeteren, was het toch teleurstellend dat afgelopen zomer het bericht kwam dat het IMG een groot deel van de circa 2.500 aanvragen voor daadwerkelijk herstel moest pauzeren. De reden was dat door verloop van de tijd een groot deel van de schade-opnames inmiddels verouderd was. Om bewoners niet tekort te doen, moest de werkwijze hierop worden aangepast. Deze nieuwe werkwijze is spoedig ontwikkeld. In november jl. is het IMG met de nieuwe werkwijze gestart en op dit moment worden nieuwe schadeopnames gepland en uitgevoerd. Het IMG verwacht halverwege het jaar 2026 al deze opnames te hebben afgerond en dat bewoners een voorstel hebben ontvangen voor het daadwerkelijk herstel van hun woning.

Terwijl de regeling verder wordt doorontwikkeld gaat de schadeafhandeling via Daadwerkelijk herstel door. Inmiddels is aan circa 667 aanvragers een voorstel tot daadwerkelijk herstel voorgelegd waarvan 463 een definitieve keuze daarvoor hebben gemaakt. Het IMG rapporteert wekelijks de voortgang van de regeling op zijn dashboard¹⁴, waarmee invulling is gegeven aan de motie Holman¹⁵.

Uit de eerste groep aanvragers is gebleken dat de afstemming met de bewoner een belangrijk en gewaardeerd onderdeel is van de regeling. Dit komt doordat de overeenkomst tussen de aanvrager en het IMG ook gelijk de instructie is voor de aannemer. De wensen van de bewoner staan daarbij centraal. Het kost tijd om deze wensen goed mee te nemen in het traject.

De forfaitaire regelingen – als de vaste eenmalige schadevergoeding en de aanvullende vaste vergoeding – zijn naast dat ze snel en makkelijk zijn voor bewoners, ook belangrijk voor de uitvoeringskosten en de voortvarendheid van de schadeafhandeling als geheel. De implementatie van deze regelingen hebben een dempend effect op de uitvoeringskosten en zorgen voor een snellere afhandeling van aanvragen. De komende tijd breidt het IMG het aantal forfaitaire regelingen uit met de vaste vergoeding voor herhaalschade (in 2026).

Update oude NAM zaken

Ik heb uw Kamer op 12 september geïnformeerd¹⁶ over de omgang met oude NAM-schades. Daarbij ben ik ingegaan op de mogelijkheden om zo snel mogelijk tot een

¹⁴ <https://www.schadedoormijnbouw.nl/dashboard>

¹⁵ Kamerstuk 33529, nr. 1332.

¹⁶ Kamerstuk 33529, nr. 1338.

oplossing te komen voor gedupeerden die in het dagelijks leven nog altijd hinder ondervinden door mijnbouwschade. Dit gaat om mijnbouwschade die tot op heden niet is hersteld of waarvoor gedupeerden geen (volledige) schadevergoeding hebben ontvangen. Een van de mogelijkheden die ik aankondigde te onderzoeken zag op bewoners die door uiteenlopende omstandigheden niet aan de voorwaarden kunnen voldoen die opgenomen zijn in de met de NAM gesloten vaststellingsovereenkomsten. Hierdoor is de overeengekomen schadevergoeding niet (volledig) uitgekeerd, ondanks de eerdere erkenning van de schade. De NAM heeft aangegeven dat dit bij een beperkte groep van zes bewoners speelt. Een bewoner is inmiddels geholpen door NCG, waarbij de schades zijn meegenomen in het versterkingstraject. Voor de overige bewoners heeft de NAM aangegeven over te willen gaan tot het uitkeren van de (resterende) vergoeding die deze bewoners eerder met de NAM zijn overeengekomen voor de fysieke schade. Bij twee bewoners, die hebben ingestemd met dit aanbod van de NAM, heeft de uitkering inmiddels plaatsgevonden.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838

Ik heb ook met de NAM gesproken over de mogelijkheden voor gedupeerden die hun claim hebben voorgelegd aan de rechter en nog steeds verwikkeld zijn in juridische procedures. Het betreft 21 zaken, waarvan het merendeel betrekking heeft op ondernemers. Als een dergelijke rechtszaak door de bewoner wordt ingetrokken, komt de reguliere schadeafhandeling door het IMG beschikbaar en beoordeelt het IMG deze situaties conform het geldende kader. NAM heeft aangegeven mee te willen denken over de afronding van deze zaken en mijn ministerie heeft hierover overleg gehad met de NAM. In dit overleg bleek dat het bij deze zaken veelal gaat om omvangrijke claims (van tonnen en soms zelfs miljoenen) waarbij het niet op voorhand duidelijk is dat het IMG met bijvoorbeeld de regeling Daadwerkelijk Herstel tot 60.000 euro een oplossing kan bieden. Daarnaast heb ik met de NAM besproken dat zij periodiek nagaat of er ruimte is om tot een schikking te komen met deze gedupeerden. De NAM verwacht in ten minste twee gevallen binnen afzienbare tijd tot een schikking te kunnen komen. In diverse andere gevallen zijn schikkingen aangeboden maar heeft de claimende partij tot dusver daarvan afgezien. De NAM heeft overigens erop gewezen dat ze in dit soort zaken tot dusver de uitspraak van de rechter heeft gevolgd en niet in hoger beroep is gegaan.

Duurzaam Herstel

Met de regeling Duurzaam Herstel verkleint het IMG het risico op terugkerende mijnbouwschade bij woningen. Dit gebeurt door onderliggende constructieve gebreken te verbeteren of herstellen. Denk bijvoorbeeld aan het verstevigen van een verzwakte kapconstructie of fundering om te voorkomen dat bij een volgende beving weer scheuren in muren ontstaan. Het gaat daarbij niet om constructieve gebreken die zelf door de mijnbouw veroorzaakt zijn – dat valt onder de reguliere schadeafhandeling – maar om de mate waarin deze gebreken bijdragen aan het terugkerend optreden van mijnbouwschade elders in de woning.

Het IMG is in de zomer van 2023 gestart met de regeling Duurzaam Herstel. Vanwege de grote onzekerheden aan de voorkant over de precieze aard en omvang van de opgave is daarbij gekozen voor een pilootaanpak. Destijds is gestart in de kern van het aardbevingsgebied, rondom de plaatsen Appingedam, Ten Boer en Loppersum. In 2024 is het toepassingsgebied uitgebreid waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij het werkgebied van de versterkingsopgave. Daarbij is afgesproken dat wanneer er sprake is

van samenloop met de versterking, bewoners, waar mogelijk, de keuze krijgen voor een integrale oplossing.

Inmiddels zitten ca. 900 woningen in een Duurzaam Herstel-traject, waarvan bij ruim 300 woningen samenloop met de versterking speelt. Daarmee bereikt de uitvoering een nieuwe fase en doen we ons voordeel met de lessen die getrokken zijn uit de pilotfase. Eén aandachtspunt daarbij is hoe de uitvoering versimpeld en versneld kan worden. Hier werkt het IMG momenteel aan, samen met NCG en BZK. Daarbij worden ook de maatschappelijke organisaties en regionale overheden betrokken. Daarnaast is het nu zaak om de geleerde lessen te laten landen in een toekomstbestendig beleidskader, zodat meerjarig duidelijk is hoe de regeling Duurzaam Herstel wordt vormgegeven en zodat bewoners weten waar ze aan toe zijn. Ik verwacht uw Kamer hier volgend jaar nader over te kunnen informeren.

Indirecte effecten van diepe bodemdaling

Op 23 september 2025 heeft het IMG een aanvullend onderzoek van het ingenieursbureau DaeD gepubliceerd naar de indirecte effecten van diepe bodemdaling¹⁷. Door gaswinning en gasopslag daalt en stijgt de bodem. Dit gaat heel geleidelijk en over een groot oppervlakte. Gebouwen in een gebied met diepe bodemdaling dalen in hetzelfde tempo geleidelijk mee. Er ontstaat daarmee volgens onderzoek geen directe schade door bodemdaling als gevolg van mijnbouwactiviteiten. Dit is later bevestigd in een onafhankelijke internationale peer review.¹⁸

Wel kan bodemdaling door gaswinning en gasopslag soms indirect schade veroorzaken. Diepe bodemdaling kan van invloed zijn op de hoogte van het grondwaterpeil en tot zettingsschade leiden. Dit noemen we de *indirecte effecten van diepe bodemdaling*. Deze effecten leiden op zich zelf niet tot schade maar kunnen bestaande schade wel verergeren. Het onderzoek van DaeD laat zien dat deze indirecte effecten alleen in specifieke gebieden kunnen voorkomen. Om in beeld te brengen in welke delen van Groningen en Drenthe mogelijk sprake is van deze effecten, wordt een speciale kaart ontwikkeld. Ook wordt door het IMG naar aanleiding van dit onderzoek nog een aanpassing van de werkwijze voor de afhandeling van deze vorm van schade ontwikkeld. Naar verwachting is dit in het eerste half jaar van 2026 gereed.

Ingang regelingen (rechts)bijstand

Bij de behandeling in de Tweede Kamer van het wetsvoorstel Omissies is het amendement van de leden Beckerman en Bushoff over (juridische) bijstand voor eigenaren van een gebouw aangenomen¹⁹. De Tijdelijke wet Groningen kende al een bepaling voor (juridische) bijstand voor eigenaren in een schadeherstel- of versterkingstraject; met deze bijstand kunnen eigenaren kosteloos expertise inhuren in hun traject met het IMG of NCG, of bezwaar of beroep indienen tegen besluiten van het IMG of NCG. Met het bovengenoemde amendement worden de mogelijkheden voor eigenaren, en voor advocaten en mediators die hen ondersteunen, om gebruik te maken van deskundigen uitgebreid. Naast juridisch, bouwkundig en financieel advies kunnen eigenaren, al dan niet met bijstand van een advocaat of mediator, met deze wijziging ook

¹⁷ [Nieuwe inzichten op de indirecte effecten van diepe bodemdaling](#)

¹⁸ Kamerstuk 33529, nr. 1243.

¹⁹ Kamerstuk 36566, nr. 23.

kosteloos gebruik maken van het advies van bodemkundig, ecologisch en hydrologisch deskundigen. Tevens wordt de juridische bijstand voor eigenaren uitgebreid naar private kwesties na ontvangst van het schadeherstel- of versterkingsbesluit, zoals een kwestie met een aannemer indien de eigenaar het schadeherstel of de versterking in eigen beheer uitvoert.

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Het amendement leidt tot wijzigingen van de Regeling Tijdelijke wet Groningen en van de Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen van de Raad voor Rechtsbijstand. De eerstgenoemde wijzigingsregeling is zes weken geleden in internetconsultatie gegaan; de wijziging van de Subsidieregeling is op basis van artikel 13n, derde lid, van de Tijdelijke wet Groningen voorgehangen bij beide Kamers. Tevens is met de regio en met belangenorganisaties gesproken. Zodra de eventuele reactie op de voorhang is verwerkt in de Subsidieregeling, kunnen beide regelingen worden gepubliceerd en in werking treden.

Onze referentie
2025-0000677838

Oplossing verschillen fysieke schades in Drieborg

In het dorp Drieborg is sprake van een unieke samenloop van omstandigheden bij de problematiek met fysieke schade aan woningen. De omvangrijke aanwezige schades in combinatie met de ligging langs een oude dijk, de uitwerking van de grens van het gebied waarin het IMG schades kan afhandelen en een verleden waarin door de NAM op individueel dossierniveau vergaande besluiten zijn genomen, hebben geleid tot grote verschillen tussen bewoners. Met als gevolg dat de sociale cohesie sterk onder druk is komen te staan en een schadevrije woning voor veel bewoners nog steeds ver uit zicht is.

Het voorgaande kabinet heeft deze unieke situatie erkend en in haar reactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen een oplossing voor Drieborg toegezegd. Sindsdien hebben de gemeente, het ministerie van BZK en het IMG in samenspraak met bewoners gewerkt aan een oplossing. Inmiddels is er zicht op een werkwijze, waarbij bewoners die niet (volledig) bij het IMG terecht kunnen in de toekomst hulp kan worden geboden via een gemeentelijke subsidieregeling. Het Rijk doet hiervoor een financiële bijdrage en lost daarmee de toezegging die is gedaan in *Nij Begun* in. Ik ben blij dat hiermee nu zicht is op een uitkomst die recht doet aan de gedane beloftes.

Concluderend

De aardbeving van 14 november jl. in Zeerijp onderstreept de noodzaak om voortgang te blijven maken in de versterkingsopgave en bij schadeherstel, met aandacht voor tempo, stabiliteit en rust. De veiligheid van bewoners van Groningen en Noord-Drenthe staat hierin centraal en ik vind het belangrijk dat zij zich gehoord en gesteund voelen in de opgave om het leed te verzachten. Samen met het IMG en NCG zijn en worden hiertoe belangrijke stappen gezet.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Herstel Groningen, Koninkrijksrelaties en Digitalisering

Eddie van Marum

**DG Openbaar Bestuur en
Democratische Rechtsstraat**
Directie Versterken en
Perspectief Groningen
Directie Schadeherstel
Groningen

Onze referentie
2025-0000677838